

ВІДГУК

офіційного опонента Омельчук Олени Володимирівни
кандидата педагогічних наук, доцента
на дисертаційну роботу та автореферат Петренко Наталії Валеріївни
«Розвиток педагогічної компетентності викладачів фізичного виховання в
системі методичної роботи аграрного університету»
подану на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за
спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти

1. Актуальність теми дисертаційного дослідження

Актуальність та доцільність проблеми дослідження, обраної Н.В. Петренко, не викликає сумнівів з багатьох міркувань.

Процес модернізації професійної підготовки фахівців з фізичного виховання вписується в загальну стратегію освітньої політики України і потребує нових підходів до організації освіти, яка б відповідала європейським стандартам. Актуальною проблемою залишається і педагогічна компетентність українського фахівця фізичного виховання у контексті проблеми модернізації системи національної освіти стосовно європейських вимог. Успішність дій викладача фізичного виховання у ВНЗ, безперечно, залежить від характеристик його професійної майстерності: освітня діяльність обумовлена освітньою компетентністю, гностичними і мотивувальними вміннями; виховна – компетентністю у вихованні й оздоровленні, конструктивними й організаторськими вміннями; оздоровча – компетентністю в оздоровчій діяльності, а також конструктивними вміннями; змагальна – сукупним впливом змагальної та оздоровчої компетентності, а також гностичних і мотивуючих умінь.

Ступінь задоволення викладачів виконуваною роботою визначається рівнем сформованості у них професійної, виховної й оздоровчої компетентностей.

Актуальною проблемою залишається і розвиток педагогічної компетентності викладача фізичного виховання, завдання якого забезпечити досягнення цілісності знань про людину в єдності його біологічного і соціального розвитку, оволодіння фізичним самовдосконаленням, набуття науково обґрунтованих світоглядних орієнтацій, психофізичну готовність до соціальної і професійної діяльності, пізнання глибинних процесів особистісного розвитку за умови гарно організованої системи методичної роботи.

Тому здійснена дисертаційна робота Н.В.Петренко є науково і практично актуальною серед сучасних педагогічних досліджень. **Найбільш вагомі наукові результати, які містяться в дисертації**

Детальне ознайомлення з дисертаційною роботою Н.В.Петренко дозволяє констатувати, що основні наукові положення дисертації викладено переконливо й послідовно, висновки й рекомендації базуються на результатах власних досліджень здобувача. Наукова новизна дисертаційної роботи визначається основними результатами, одержаними дисертанткою, а саме:

- розкрито теоретичний зміст поняття «розвиток педагогічної компетентності викладачів фізичного виховання в системі методичної роботи аграрного університету», яке розглядається як процес, що забезпечує професійний розвиток та саморозвиток викладачів фізичного виховання, формування здатності до самовдосконалення задля досягнення високої якості педагогічної діяльності та забезпечення її здоров'язберезувальної функції, та який відбувається на університетському, факультетському та кафедральному рівнях

- обґрунтовано структуру педагогічної компетентності викладача фізичного виховання аграрного університету її компоненти та критерії сформованості;

- обґрунтовано технологію та зміст розвитку педагогічної компетентності викладачів фізичного виховання в системі методичної роботи аграрного університету на рівні кафедри;

- удосконалено форми й методи організації освітнього процесу у закладах вищої аграрної освіти, навчально-методичне забезпечення розвитку професійної компетентності викладачів фізичного виховання на рівні кафедри;

- подальшого розвитку набули наукові положення та принципи щодо розвитку професійної компетентності викладачів фізичного виховання в системі методичної роботи університету.

Усі ці аспекти проблеми дослідження підтверджують її новизну й актуальність.

3. Значущість отриманих результатів дослідження для науки й практики

Практичне значення одержаних результатів дослідження Н.В. Петренко полягає в тому що розроблено та впроваджено навчально-методичний комплекс із розвитку педагогічної компетентності викладачів фізичного виховання в системі методичної роботи аграрного університету на рівні кафедри.

Нам імпонує і той факт, що упродовж усього періоду авторка особисто брала участь в апробації та практичному впровадженні розробленої технології розвитку педагогічної компетентності викладачів фізичного виховання в системі методичної роботи аграрного університету, працюючи на посаді завідувача кафедри фізичного виховання Миколаївського національного аграрного університету.

До беззаперечних здобутків дисертантки слід віднести: структурно-логічну схему вивчення дисципліни «Фізичне виховання»; освітню програму з навчальної дисципліни «Фізичне виховання», спрямовану на розвиток здоров'язберезувального та розвивально-виховного компонентів

педагогічної компетентності для викладачів фізичного виховання та студентів університету.

Результати дослідження належним чином апробовані і впроваджені в освітній процес чотирьох вищих навчальних закладів України, а саме: Миколаївського національного аграрного університету, Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнології імені С. Гжицького, Одеського державного аграрного університету та Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва.

4. Рекомендації стосовно використання результатів і висновків дисертації

Теоретичні та практичні напрацювання, висвітлені в дисертаційній роботі Н.В. Петренко, можуть бути впроваджені в педагогічний процес вищих навчальних

закладів і використані викладачами для розробки навчальних програм, навчально-методичних посібників, навчально-методичних комплексів, методичних рекомендацій щодо розвитку педагогічної компетентності викладачів фізичного виховання в аграрних університетах.

5. Зміст дисертації, її завершеність і оформлення

Аналіз публікацій Н.В. Петренко засвідчив їхню відповідність (кількісну і якісну) вимогам до оприлюднення результатів кандидатського дослідження. Зокрема серед загальної кількості робіт (13 одноосібних наукових праць) 8 статей у провідних фахових виданнях України, 1 стаття у зарубіжному періодичному виданні, 2 – міжнародні конференції, 2 тези – у матеріалах наукових конференцій.

Дисертаційне дослідження складається з списку умовних скорочень, вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (236 найменувань, з них 9 іноземною мовою 22 – нормативно-правові джерела), 10 таблиць, 27 рисунків, 20 додатків. Основний обсяг роботи – 223 сторінки, додатки на 57 сторінках.

У вступі автором обґрунтовано актуальність дослідження, визначено об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження, його методологічну та теоретичну основи; розкрито наукову новизну та практичне значення одержаних результатів; наведено дані про впровадження результатів дослідження. Науковий апарат у роботі визначено, на нашу думку, достатньо коректно, усі структурні компоненти якого узгоджені між собою.

У першому розділі – «Розвиток педагогічної компетентності викладачів фізичного виховання в системі методичної роботи аграрного університету як педагогічна проблема» – проаналізовано базові поняття дослідження, охарактеризовано систему методичної роботи аграрного університету; подано рівні вивчення сучасного стану сформованості педагогічної компетентності викладачів фізичного виховання аграрного університету.

У другому розділі – «Технологія розвитку педагогічної компетентності викладачів фізичного виховання в системі методичної роботи аграрного університету» – обґрунтовано структуру педагогічної компетентності викладача фізичного виховання аграрного університету та критерії її сформованості; технологію розвитку педагогічної компетентності в системі методичної роботи аграрного університету на університетському, факультетському та кафедральному рівнях; розкрито зміст, форми й методи розвитку педагогічної компетентності викладачів фізичного виховання в системі методичної роботи.

У третьому розділі – «Організація та проведення педагогічного експерименту» розкрито питання організації та методики проведення експериментально-дослідницької роботи яка здійснювалася у 2012–2017 рр - перевірено ефективність розробленої та обґрунтованої технології розвитку педагогічної компетентності викладачів фізичного виховання в системі методичної роботи аграрного університету.

Загальні висновки дисертації свідчать про цілісність і логічну завершеність дослідження випливають з отриманих результатів, відповідають поставленим завданням.

Автореферат дисертації адекватно відображає зміст і результати виконаної дослідницької роботи. Структура й обсяг роботи відповідають чинним вимогам до кандидатських дисертацій.

Результати проведеного дослідження дають підставу вважати, що визначені завдання реалізовано, мета досягнута, сукупність отриманих наукових положень має важливе значення для теорії і методики професійної освіти.

6. Дискусійні положення, побажання та критичні зауваження до дисертаційної роботи

Разом із високою позитивною оцінкою дисертаційної роботи Петренко Наталії Валеріївни у контексті наукової дискусії можна висловити ряд зауважень і побажань які виникли в процесі опрацювання матеріалу кандидатської дисертації:

1. У підрозділі 1.1. представленої роботи дисертанткою глибоко розкривається зміст наукових праць, що пов'язані з основними поняттями дослідження, однак наведений матеріал не завжди супроводжується авторською оцінкою. Також у дослідженні бракує аналізу праць зарубіжних науковців.

2. Позитивно оцінюючи проілюстрований досвід методичної роботи Миколаївського аграрного університету та кафедри фізичного виховання, доцільно зауважити, що на нашу думку, дисертація лише виграла б, якби дисертантка окремо висвітлила зарубіжний досвід розвитку педагогічної компетентності викладачів фізичного виховання, систему методичної роботи та роботу аграрних університетів, а також визначила спільне й особливе у процесі підготовки фахівців в інших країнах (наприклад, країнах Європи, або близького зарубіжжя). Такий матеріал був би вагомим доповненням до роботи.

3. Досить суттєво, що в другому розділі дисертаційної роботи автор чимало уваги приділяє перспективам вдосконалення розвитку педагогічної компетентності викладачів фізичного виховання в процесі методичної роботи

у відповідності вимогам сьогодення, що потребує модернізацію системи освіти упровадження як у навчальний процес, в систему методичної роботи так і для розвитку педагогічної компетентності викладачів фізичного виховання інформаційних технологій, дистанційного навчання. Однак, з нашої точки зору, недостатньо уваги приділено впровадженню сучасних інформаційних технологій викладачами кафедри фізичного виховання Миколаївського національного аграрного університету,

4. Схвально, що авторкою було розроблено анкети для самооцінювання спрямованості викладачів фізичного виховання закладу вищої освіти на науково-дослідну діяльність та анкети для студентів щодо дослідництва яке спрямоване на забезпечення якості здоров'я та здоров'язбереження життя людини через професійну діяльність, на нашу думку, практична цінність дисертаційного дослідження і його завершеність була б уразі представлення змісту розроблених анкет.

Проте висловлені зауваження не впливають на загальний позитивний висновок щодо рецензованої роботи.

Висновок про відповідність дисертації вимогам «Порядку присудження наукових ступенів».

Враховуючи актуальність теми, наукову новизну отриманих результатів та їхню практичну значущість, а також відповідність поданої роботи вимогам щодо кандидатських досліджень, вважаємо, що дисертаційна робота Петренко Наталії Валеріївни «Розвиток педагогічної компетентності викладачів фізичного виховання в системі методичної роботи аграрного університету» є завершеною, самостійно виконаною науковою працею, що має вагоме теоретичне й прикладне значення для розвитку педагогічної науки, заслуговує позитивної оцінки, в основному відповідає вимогам пп. 9, 11, 13 «Порядку присудження наукових ступенів та вченого звання старшого наукового співробітника» затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р. № 567, паспорту спеціальності, а її автор – Петренко Наталія Валеріївна – заслуговує присудження наукового ступеня

кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 - теорія та методика професійної освіти.

Офіційний опонент:
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри біологічних основ
фізичного виховання та спортивних дисциплін,
факультету фізичного виховання, спорту, здоров'я
Національного педагогічного
університету імені М.П. Драгоманова

Підпис *О.В.* **Омельчук О.В.**
ЗАВІРЯЮ: зав. канцелярією
НПУ ім. М.П. Драгоманова
Підпис *О.В.*
«05» 12 2018 р.